

Toivo ”Topi” Rytönen (s. Viipurissa 9.1.1918)

- Viipurin Tiiliruukin heiveröisestä pojasta mestarinyrkkeilijäksi

Topi Rytönen aloitti nyrkkeilyuransa Viipurin Nyrkkeilijöissä, jonka väreissä hän kiipesi ensimmäistä kertaa miesten SM-kehään 16-vuotiaana poikasena. Topi otteli kiristettyjen köysien sisällä ennätykselliset yli 500 kilpailuottelua. Lähteestä riippuen otteluita kertyi 520-550. Hän lienee ainoa suomalainen nyrkkeilijä, joka on kilpaillut menestyksellisesti 25 vuotta koti- ja ulkomaisissa kehissä.

Topi Rytöksen pugilistihahmo tuli tutuksi lähes kaikille mikkeliäisille vuodesta 1944 lähtien, jolloin Rytöset muuttivat siirtolaisina kaupunkiin. Seuraavassa Topin haastattelu, joka tehtiin hänen 20-vuotisen kilpailu-uransa juhlakilpailuiden aattona. Haastattelu on julkaistu Mikkelin Sanomissa 15.1.1954.

Viipurin Tiiliruukin heiveröisestä pojasta mestarinyrkkeilijäksi Toivo ”TOPI” Rytönen s. 9.1.1918

SELKÄSAUNA TEKI TOPISTA NYRKKEILIJÄN.

Vuoden 1932 kesällä jouduin pojan nappulana Viipurin ”Lopotin” urheilukentällä tappeluun samanikäisten naskalien kanssa. Siinä metakassa sain selkääni kovasti. Palatessani kotiin naama veressä tuli vastaan naapurissa asuva silloinen nyrkkeilykuuluisuus Arvo Siponen, joka kuultuaan surullisen kertomukseni, pyysi minua Viipurin Nyrkkeilijän harjoituksiin. Näin jouduin nyrkkeilyn piiriin enkä ole sitä katunut, vaikka en olekaan tarvinnut nyrkkejäni muualla kuin kehässä.

OIKULLINEN ARPAONNI SM-NYRKKEILYISSÄ.

Jo vuonna 1934 kiipesin SM-kehään, mutta tie päättyi ensimmäiseen otteluun. Viipurin Nyrkkeilijän harjoitushuoneella oli siihen aikaan parhaat ohjaajakyyvyt, mitä Suomessa ehkä voi olla –
Valle Resko ja Valde Ottavainen.
Seuraavana vuonna saavutinkin siihen asti komeimman voiton.
Lahdessa voitin sen vuoden Suomen mestarin Jorma Lumilahden.

14. 1. 1954.

Viipurin Tiiliruukin heiveröisestä pojasta mestarinyrkkeilijäksi.

Piirto sieltä, toinen täältä Topi Rytöksen 20-vuotiselta kiilpailu-uralta.

Kun jonkin vuoden päälle 10-vuotias Viipurin tiiliruukkilainen liikemiehen poika Topi Rytönen liikkui kotikujallaan ja ikimuistaisen synnyinkaupunkinsa kaduilla, olivat ainaisena kiusana Lopotin pojat, jotka vanhastaan olivat tiiliruukkilaisten vastustajia. Heiveröinen ja vielä jalkavikaansa poteva Topi sai kerran jos toisenkin päihinsä. Tappelu ei suinkaan ollut Topin jokapäiväistä elämää, mutta vastoinkäymiset siunnuuttivat hänet niin, että hän 14-vuotiaana meni yhdessä tunnetun nyrkkeilijän Arvo Siposen kanssa Viipurin Nyrkkeilijän harjoitussalille, poliisilaitoksen harjoitushuoneisiin Etelä-satamassa. Siitä alkoi nyrkkeilijän ura, jota nyt on kestänyt jo kilpailumielessäkin 20 vuotta ja joka on vienyt mestaruuksiin saakka.

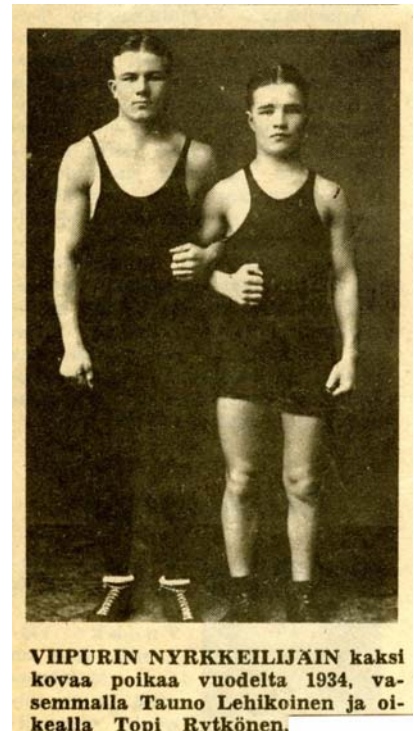
Topi Rytönen, kolminkertainen SNL:n mestari.

Berliinin olympialaisten aatto oli minulle kohtalokas. Olin valmennusleirillä ja kunto oli hyvä. Katsastusottelussa hävisin Erkki Savolaiselle 2-1. Jäin rannalle, mutta ennen valittujen lähtöä jouduin ottamaan Suvion harjoitusvastustajana ylilujia matseja ja se vei terän 3-4 vuodeksi. En saanut moneen vuoteen enää irti parastani, vaikka kestävyyttä oli millä mitalla tahansa.

ELÄMÄNI KUNNOSSA LONTOON KISOJEN AATTONA.

Näihin aikoihin oli pahin vastustajani Veikko Huuskonen ja kesti aina v. 1944, ennen kuin voitin Huuskosen SNL:n mestaruuskisoissa. Arpaonni oli Huuskoseen nähden lisäksi niin kummallinen, että 7 kertaa peräkkäin jouduin SM-kehässä heti keulaan Huuskosta vastaan, vaikka osanottajia olisi ollut kuinka paljon tahansa.

Lontoon olympialaisten alla olin elämäni kunnossa, mutta katsastusottelussa hävisin kyseenalaisesti Alanteelle ja niin tie oli taas poikki.

Olen otellut kaikkiaan yli 500 ottelua ja voittolistallani ovat sellaiset nimet kuten kuin Ruotsin mestarit Enar Sjöberg, Stig Karlsson, Age Håkansson ja Börje Hansson, Tanskan kuuluisa Wiggo Fredriksen ja Age Johansen.

Kotoisista kuuluisuuksista olen voittanut Kalle Alanteen, Veikko Huuskosen, Leo Lindbergin, Eino Pelkosen, Unto Raskin ja Arvo Mantereen ym. **Liiton mestari olin vuosina 1944, -45 ja -47.** Maaotteluissa olen ollut Tanskaa, Saksaa ja Eestiä vastaan, SNL:n joukkueessa Ruotsia vastaan 1948. Liitto-ottelussa TUL:a vastaan olen ollut kolmasti. Maaseutu - Helsinki ottelussa useita kertoja ottelussa useita kertoja ja niistä olen voittanut jokaisen ottelun.

EI KOSKAAN TYRMÄTTY.

Topi Rytönenkin kehässä seuransa juhlakilpailuissa

Mikkelin Nyrkkeilijät vietti maanantaina 15-vuotisjuhlaansa järjestämällä kansalliset kilpailut, joihin osallistui 18 miestä. Pentti Hämäläinen, joka voitti vaivattomasti seuratoverinsa Finnin ja selvästi myös Eino Sivosen, palkittiin kilpailujen parhaana.

Topi Rytönenkin oli noussut jälleen kehään ja tyrmäsi Kotkan T. Hietalan 3. erän lopussa. Höyhensarjassa sattui yllätys VN:n Pentti Rautiaisen saadessa tko. voiton Lahden Reijo Hurrista toisessa erässä.

Kertaakaan urani aikana minua ei ole tyrmätty, joten mitään ikäviä muistoja ei nyrkkeily ole minulle aiheuttanut. Päinvastoin, sillä olen ollut ulkomailla 15–20 kertaa ja kilpailukiertueella ja näihin matkoihin ilman nyrkkeilyä minulla tuskin olisi ollut mahdollisuuksia.

Suomen mestaruutta Topi ei harmikseen koskaan saavuttanut.

Topi oli Sten Suvion harjoitusvastustajana kaikkiaan neljä kuukautta ennen Berliinin olympialaisia, joista kisoista Suvio otti Suomen ensimmäisen nyrkkeilyn kultamitalin. Topin on täytynyt olla todella kova luu ja sitkeä kaveri, sillä Suvio otteli välisarjassa eli kolme painoluokkaa harjoitusvastustajaansa ylempänä.

Toivo Rytönen oli legendaarisen ammattinyrkkeilijämme Elis Askin harjoitusvastustaja kaksi vuotta 40- ja 50-luvun vaihteessa. Kilpakehät Topi jätti nuoremmilleen vasta 1950-luvun lopulla.

”Topi” eli Toivo Ensio Rytönen teki nyrkkeilytyötä Mikkelin Nyrkkeilijöiden harjoitussalilla ja johtokunnassa elämänsä loppuun

– vuoden 1971 jouluaattoon – saakka.